

Asia: VN/36693/2023

Lausuntopyyntö Suomen kyberturvallisuusstrategiasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori kiittää mahdollisuudesta lausuntoon. Olemme tutustuneet luonnokseen ja kirjanneet siitä

seuraavat huomiot:

Kaikkiaan strategia on selkeä kokonaisuus ja strategiset tavoitteet hyvin kytketty kokonaisturvallisuuden johtamismalliin (kokonaisturvallisuuden timanttiin) ja yhteistyöhön. Strategia painottaa osaamisen ja yhteistoiminnan kehittämiseen sekä harjoittelutoiminnan ja yleisesti tämän alueen resurssoinnin lisäämiseen.

Pilari I: Osaaminen, teknologia ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI)

- Kohta korostaa hyvin kansalaisten kyberturvaosaamista ja -vastuuta.
- Ehdotettu lisäys: Tämän lisäksi olisi tärkeätä painottaa myös yritysten ja julkisen sektorin kyberturvaosaamisen ja -tietoisuuden parantamista. Eryityisesti pitäisi kuvata viranomaisten tai organisaatioiden loppukäyttäjien kybertietoisuuden ja osaamisen lisäämistä, koska tämä muodostaa sen todennäköisimmän hyökkäysrajapinnan.

Pilari II: Varautuminen

- Harjoitustoimintaan ehdotettu lisäys: Maininta harjoitustoiminnan tärkeydestä. Harjoitustoiminnalla on ollut merkittävä vaikutus Valtorin ja valtiohallinnon kyberturvallisuuden kehittämisessä.

- Riittävä, oikea-aikainen sekä uhkamallinnukseen perustuen mitoitettu varautuminen on kybersietoisuudelle ensisijaisen merkittävässä roolissa viranomaisten kriittisten palveluiden osalta. Kybersietoisuuden sekä varautumisen kehittäminen viranomaistoiminnassa tulisi olla pitkäjänteistä sekä mitattavaa. Ehdotettu lisäys: ”Tämän tukemiseksi strategiakaudella tulisi määritellä varautumisvaatimukset sekä siihen tarpeellinen arviointikriteeristö.”

Pilari III: Yhteistoiminta

- Operatiivisella ja taktisella tasolla on kannatettavaa, että kyberuhkiin vastaamisen toimeenpano tapahtuu aikaisempaa tiiviimmässä ja osallistavammassa viranomaisten yhteistoiminnassa. Tässä näemme, että julkisen hallinnon palveluntuottajilla (kuten Valtori) on merkittävä rooli Traficom, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin sekä Puolustusvoimien lisäksi.
- Viranomaisten yhteistoiminnassa on vahva painopiste tiedonvaihdolla. Ehdotettu lisäys: ”Merkittävässä roolissa tulevaisuudessa viranomaisten yhteistoiminnassa tulee olla myös osaamisen jakaminen viranomaisten välillä sekä resurssien tehokkaampi ja ketterämpi hyödyntäminen yhteistoiminnassa. Yhteistyön lisäämiseksi virka-avun lisäksi olisi syytä pohtia työkaluvalikoimaan ketterämpiä vaihtoehtoja, kuten tehtäväkiertoa sekä asiantuntijavaihtoja viranomaisten välillä”.
- Valtori näkee tärkeänä ja kannatettavana kirjauksen, että julkinen sektori yhdessä yksityisen sektorin kanssa kehittää ja tarjoaa keskitettyjä kyberturvallisuuspalveluja. Keskitetyillä palveluilla saadaan lisättyä turvallisuutta sekä kustannustehokkuutta.

Pilari IV: Reagointi ja vastatoimet

- Kyberturvallisuuden/ kyberhäiriöiden ja uhkatilanteiden johtamismallien ja paremman yhteisen tilannekuvan tavoitteet ovat kannatettavia.

Strategiset kehittämissuositukset

- Ehdotettu tarkennus: Kehittämissuosituksissa oli kirjattu, että selkeyttämällä roolit ja vastuut sekä varmistamalla tiedonvaihdon ja tiedonsaannin edellytykset kehitetään viranomaisten yhteistoimintaa sekä muutetaan säädöspohjaa, normeja ja ohjeita strategian kehittämistoimien edellyttämällä tavalla. Näiden toimenpiteiden/kehittämissuositusten osalta toivomme tarkennuksia tarvittaviin toimenpiteisiin sekä lainsäädäntömuutostarpeisiin.

Kyberturvallisuuden kansallinen yhteistoimintamalli

- Palveluntuottajilla on merkittävä rooli viranomaisten palveluiden kyberhäiriötilanteiden varautumisessa, reagoinnissa ja vastatoimissa. Toimivan sekä tehokkaan yhteistoiminnan varmistamiseksi Valtori näkee tärkeänä osallistumisen riittävillä tasoilla yhteiskunnan toimijaverkostossa kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa.

Taskinen Pirkko
Valtori